

'S-400 savunma sisteminde sona yaklald'

Cumhurbaşkanı Szcıs brahim Kaln, Habertrk Televizyonunda katıld canlı yayında gündeme ilişkin sorular yanıtladı ve değerlendirmede bulundu.

Aran Haber Agency: Mescid-i Aksa ekseninde yaşanan gerilimle ilgili bir soru üzerine Kaln, dün gece ve bu sabah itibarıyla metal dedektörlerin kaldırıldığı haberinin geldiğini anımsatarak, "Bu olumlu, doruğunda atılmı bir adım. Akas burada bizim temel endişemizdir, Mescid-i Aksa'nın mevcut statüsünün değiştirilmesine yönelik bir plan uygulanıyor." diye konuştu.

Mevcut statüsünün kat zeminde korunup fiilen değiştirmeye kalkılması halinde ortaya yine gerilimin kaçınılmaz olarak vurgulayan Kaln, unları söyledi.

Zamansal ve mekansal olarak Mescid-i Aksa'nın bilinmesi demek bazı Yahudilerin iddiasına göre, burası aynı zamanda 'da tapınağı' diye bilinen bir yer. 'Bu bilginin bir kısmının Yahudilere alması gerektiği' ekilde birtakım iddialar hep gündeme geldi. Netanyahu hükümeti de biraz bunlara boyun eğerek, bunun yolunu bulmaya çalışıyor.

"Tarihimize dil uzatmaya kalkınlar, biraz tarih okusun"

Kaln, Hz. mer Camii'nin bulunduğu kısımdaki kapının tekrar kapatıldığı haberinin geldiğini belirterek, "Bizim bakış açımız da burada oraya okunuyor. İsrail'deki bir şeyimiz de Tel Aviv'de resmi makamlar nezdinde girişimler yapıyor. Bunun mutlaka sonlandırılması lazım. Eğer gerilim istenmiyorsa, orada Mescid-i Aksa'nın mevcut statüsünün korunması lazım." dedi.

:Kaln, aklamalarına şöyle devam etti

ki günün önce İsrail Dışişleri Bakanının Twitter hesabından birtakım tweetler atıldı, sonra silindi, 'imparatorluk' gibi ifadeleri geride bıraktığı gibi direkt Cumhurbaşkanımız hedef alan birtakım aklamalar yapıldı. İmdi bu tür ifadelerin yazılması ve silinmesi unları hatırlatmak lazım. Bakanımız biz o tarihimize gurur duyuyoruz. O tarihte hem Osmanlı döneminden önce hem de Emeviler, Abbasiler döneminde orada bütün dinler tam bir zenginlik içerisinde dini ibadetlerini yerine getirdiler... Bizim tarihimize dil uzatmaya kalkınlar, biraz tarih okusunlar.

Bugün hala Mescid-i Aksa ve civarında sokaklar, hangi bina hangi toplum ait, bunlar hala Osmanlı tapınları tarihi vesikalara dayalı olarak tartışılıyor. Burada bir gerginlik politikası varsa birileri bununla ilgili gerekli cevap almıyor. 'Ama gerginlik olmasın, orada bir skandal hakim olsun' deniyorsa, İsrail'in mutlaka mevcut statüsü koruyacak adımlar atması, bunu bozacak adımlardan sarf-nazar etmesi gerekir. Bizim beklentimiz de budur.

"Bizden anlayış beklemeleri gerekir bir şey değil"

Mescid-i Aksa girişinde metal dedektörlerin kaldırılmasına karar verildiği ama yeni önlemlerin alınabileceği söylentilerinin hatırlatılarak, "Genel itibarıyla ne olacak, bu durum Türkiye-İsrail ilişkilerini nasıl etkiler?" sorusuna Kaln, u yanıtladı.

Bunların hepsi gerginlik yoluna açılır. Sadece Türkiye-İsrail ilişkilerinde değil, İsrail'in bütün bölge ülkeleriyle bu gerilimler devam edecek. İsraili yetkililerin bir kere bunu görmesi lazım. Orada hiçbir şey olmaması gibi ve bizden anlayış beklemeleri gerekir bir şey değil. Gereği görümemiz lazım. Filistin meselesi sadece bir toprak,

din, etnik, millet meselesi deil, bir hak, hukuk ve adalet meselesidir. Burada Filistin halk, Mescid-i
".Aksa, Kuds yaln z deildir. Bu politikalar devam ettike srail, karsnda slam dnyasnn tamamnn gr

Skunetin hakim olmas temennisinde bulunan Kaln, "Umarm orada Filistinliler, Araplar, Mslmanlar
emin bir ekilde, skunet ierisinde cuma namazlarn ifa ederler. Aksi halde geen hafta yaanan hadiseler
.tekrar ederse bu olay daha da byr." deerlendirmesinde bulundu

"Katar'a 216-217 uak dolusu gda gnderildi"

Yaynda, Cumhurbakan Erdoan'n Krfez turuna da deinilerek, ziyaretin ncesi ve sonrasna ilikin bir kyas
:yapmas istenen Kaln, unlar syledi

Haziran bana bakarak ifade etmek gerekirse, bugn biraz daha herkes sakinlemi durumda, tansiyonun"
biraz dtm syleyebiliriz ama 'krizin tamamen aldn' sylemek iin henz erken. Bize, 'Trkiye burada bir tutum
sergiledi, tavr ald. Bu bazlarnca 'Katar yanls, Suud kart' bir tavr gibi yanstlmak istendi.' dendi. Biz de
.Hakk'n hakkaniyetin yannda duruyoruz' dedik

Katar'a kar somut, delillere dayanmayan birtakm iddialar ortaya atld. Biz de hakl olarak 'bunun somut
delillerini grn, byle bir ey varsa, bunu Katar tarafna da iletelim, onlar da gerekli admlar atsnlar' dedik.
Bu deliller gelmedi, deliller ortaya konmaynca zellikle Katar'n insani noktada bir sknt yaamamas iin
Ekonomi Bakanlmz byk bir gayret gsterdi, u an itibaryla yanl hatrlamyorsam 216-217 uak dolusu gda
".gnderildi

Kaln, Suudi Arabistan ile bu grmelerin yapılmasnn ok nemli olduunu belirterek, artk tansiyonun
drlmesi, konularn somutlatrlarak ortaya konulmas ve beklentilerinin karlk olarak tatmin edilmesine
.ynelik admlarn atlmas zerinde konuulduunu, bunlarda mutabk kalndn bildirdi

zellikle Kuveyt Emiri eyh Sabah'nin yrtt giriime destek vermeye devam edeceklerine vurgulayan Kaln,
.Emir'in pozitif bir rol oynadn ve oynamaya devam ettiini kaydetti

Kaln, "Ben daha olumlu bir hava grdm, Suud tarafnda biraz daha sakin, tabloyu deerlendirmeye ynelik
bir eilim var. zm daha yakn ama 'kriz zld m bugn itibaryla' demek iin henz erken ama oraya doru bir
.gidiat var." dedi

Grmelerde bir sitem olup olmadna ynelik bir soru zerine Kaln, "Mesela Kral ile grmede 'Trk ss' konular
hi gndeme gelmedi. nk orada argmanmzn gl olduunu biliyorlar. Askeri sten de bahsediyoruz ki, biz
bunu daha nce Suudi Arabistan'a da nerdik. Orada Amerika sleri varken, Fransz sleri varken buna
.itiraz etmeyenlerin, bir Trk ssne itiraz etmesi de elikili bir durum olur." karln verdi

"Ciddi bir teknoloji transferinin balangc olacak"

.Kaln, Rusya ile uzun sredit S-400 fze savunma sistemiyle ilgili mzakerelerin srd belirtti

Cumhurbakan Erdoan, grup toplantsnda 'imzalar attk' dedi. mzalar attk aklamas ne anlama geliyor,"
'bu i bitti diyebiliyor muyuz' sorusuna karlk Kaln, "Bu i byk oranda bitti, onu diyebiliriz ok rahatlıkla.
Anlamayla ilgili ufak tefek birka konu var. Ama ana hatlaryla anlamann bittiini syleyebiliriz." cevabn
.verdi

Konuyla ilgili nce teknik aklamalarn geldiini, daha sonra bunun siyasi aklamalara dntn belirten Kaln,
"ncelikle bu bir savunma sistemi. Bu fzelerle biz gidip kimseyi vurmuyoruz. Bize ynelik bir saldry

.pskrtmek, engellemek iin kuruyoruz." deerlendirmesinde bulundu

Kaln, S-400'lerin dier savunma sistemleriyle arasnda dalar kadar fiyat farknn olduunu grdklerini ifade ederek, u bilgileri verdi

Diyelim ki, bu bir noktaya kadar ynetilebilir bir ey. Teslim sresi, ka ayda teslim edeceksiniz? Ama asl" nemlisi teknoloji transferi. Bu konuda bizim mttefikimiz olan lkeler, ABD de dahil, Trkiye'de byk bir hayal krkl yaratmtr. nk bir tarafta 'biz NATO'da mttefik lkeyiz, sizin savunma sistemini beraber kurmalyz' diyorsunuz, tamam ok iyi. Ama nerdikleri model, Trkiye'nin ilelebet onlara baml kalmasn .tazammun eden, ieren bir teklif

Bizim S-400'deki en nemli kazanmlarmzdan bir tanesi, sadece Trkiye'nin gvenlik ihtiya, savunma sistemini karlamayacak ama ayn zamanda bu teknolojinin transfer edilmesini salayacak. Ruslar ile yaptmz anlamada, Sayn Cumhurbakanmzn Putin ile yapt grmelerde bu konu ok ak ve net ortaya konuyor, Ruslar da buna 'tamam' dediler. Bu Trkiye'de sadece bir savunma sistemi olarak grlmemeli, ok ciddi bir teknoloji transferinin ve dnmnn balangc olacak. u anda S-400 konusunda iyi bir noktaya gelindi ve yakn bir zamanda da bunun nihai olarak sonulandrlmas bekleniyor. Bu teknik olarak NATO ".sistemiyle entegre edilemez' argman da ok doru bir argman deil

" dnyasnn bu konuda ok daha zihni ak"

Cumhurbakanl Szcs brahim Kaln, "Alman irketleriyle ilgili bir soruturma konusu var. Babakan Binali Yldrm Alman irketlerinin yetkilileriyle bir araya geldi. Bu kriz ald m?" ekindeki soruya karlk, krize yol .aacak objektif artlarn bulunmadn syledi

Alman Dileri Bakann ok farkl siyasi saiklerle aklama yaptn belirten Kaln, Alman vatandalarnn, Alman irketlerinin gvende olmad, irketlerin yatrmnlarnn gvence altnda olmad ynndeki aklamalarn hibir nesnel .karl ve temeli bulunmadn vurgulad

Alman irketleri konusunun gndeme getirildiine dikkati eken Kaln, bu konuyla ilgili soruturmann .olmadn Cumhurbakan Recep Tayyip Erdoan'n akladn anmsatt

Kaln, "FET soruturmas kapsamında, FET irketlerinin balantlarnn olabilecei birtakm irketlerle ilgili bilgi paylam talebi var. Bu bir soruturma deil bu baka bir ey ama bunu Alman basn ald kprtt. 'Alman irketlerine ynelik soruturmalar balad, kayyumlar atanacak falan gibi garip, paranoyak bir yayın yapld getiimiz bir hafta on gn iinde. Sonra da Alman Dileri Bakann aklamas geldi. Byle bir ey sz konusu .deil." dedi

Bugn Babakan Binali Yldrm'n Alman firmalarnn Trkiye'deki temsilcileriyle, geen hafta da Babakan Yardmcs Mehmet imek'in Alman irketlerinin st yneticileriyle grtn anmsatan Kaln, "Bence irketler ikna oldular. dnyasnn bu konuda ok daha zihni ak. Birtakm siyasi hesaplarla hareket etmiyor, yapt ie .bakyor." deerlendirmesinde bulundu

Kaln, Almanya ve baz Avrupa lkelerinin, 15 Temmuz darbe giriimi sonrasnda erken ve net tavr .almadklarn, FET'nn darbe giriiminin boyutlarn kavramak istemediklerini syledi

zgrln, hukukun stnlnn vatannn Avrupa olarak gsterildiine ancak bu deerleri ortadan kaldrmak iin yaplan darbe giriimi karsnda Avrupa'nn ikircikli bir tutum iinde bulunduuna ve ge tepki verdiine dikkati :eken Kaln, yle devam etti

Temmuz darbe girişiminden kaç ay sonra bir Avrupal lider Türkiye'ye geldi? 3-3,5 ay sonra geldiler. Bir 15" Avrupa lkesinde olsaydı böyle bir şey denebiliyor musunuz? Fransa'da terör saldırısı oldu kol kola girip yryler yaptılar. Doru bir eydi yapsınlar ona itirazımız yok. Terör hepimiz karyz, darbe girişimi de bir terör. Biz ".burada 250 insanımız kaybettik. Ertesi gün gelmeleri gerekirdi, ikinci gün gelmeleri gerekirdi. Gelmediler

"Bugüne ve yarıya odaklanmakta fayda var"

Turul Türkiye'nin kabine içinde kalmasını ardından yaşanan tartışmalara ilişkin değerlendirmeleri sorulan Kalın, :unlar kaydetti

Türkiye, 7 Haziran-1 Kasım tarihleri arasında zor bir dönemden geçti. Hatta unu görmek lazım; Orada İkenin" hıkmetsiz kalmaması için herkes bir adım sarfetti, bir gayret gösterdi. Ancak gelişmeler yapıldı. Sayın Davutolu, o zaman babakandı. Cumhurbaşkanı o süreci hassasiyetle yürüttü ki bir kriz olmasın. 7 Haziran'da ortaya çıkan tablo İkeye kaybettirmesin diye. şimdi tabii ki bunlar, geri gidip batan sona konulabilir. şimdiımızde yeni bir süreç var. Bugüne ve yarıya odaklanmakta fayda var. Siyasette bu tür muhasebeler olur.

".Zaman zaman karşılıklı serzenimler olabilir

AA